WRP

Water- en rioleringsplan Drimmelen 2023-2027

Waarin opgenomen het verbreed GRP

Made 9 maart 2023

R. Houmes

C. Welten

Inhoud

- Inleiding (proces)
  - Kader en samenhang
- Evaluatie
- Toekomst; visie en ambitie
- Overzicht voorzieningen
- Klimaatadaptatie
  - Hemelwater
- Grondwater
- Oppervlaktewater
- Middelen en kostendekking

Te volgen proces

- Inforaad 9 maart
- Opinieraad 16 maart
- Behandeling in de raadsvergadering van 30 maart

WRP; wat is het?

- Verplicht vanuit de Wet milieubeheer
- Gemeentelijke zorgplichten voor:
  - Afvalwater
  - Hemelwater
  - Grondwater

Door de integrale systeembenadering (gezond en toekomstbestendig watersysteem – uit toekomstvisie 2040) dient ook het oppervlaktewater betrokken te worden. Vandaar:

Water- en rioleringsplan waarin opgenomen het verbreed GRP

Missie en visies

Watermissie zoals opgenomen in het WRP en afgeleid van de toekomstvisie:

Het realiseren van een duurzame, doelmatige en toekomst gerichte invulling van de rioolzorg, waarin bescherming van de volksgezondheid, het streven naar het voorkomen van wateroverlast en een goede kwaliteit en kwantiteit van grond- en oppervlaktewater gewaarborgd zijn.

Lange termijn visie voor het water- en rioleringsysteem:

Het hebben en houden van een duurzaam, veilig, gezond en toekomstbestendig (grond)water- en rioleringssysteem in zowel het bebouwde gebied als het buitengebied van de gemeente Drimmelen.

WRP & Klimaatvisie

Klimaatvisie:

De gemeente Drimmelen werkt circulair (energie) en is klimaatbestendig en waterrobuust ingericht. De kernen van Drimmelen zijn groen. Er zijn volop bomen en groene perken en ook de particuliere erven zijn veel meer als tuin ingericht. Bij alle nieuwe woningen zit standaard een stuk groen. Dankzij slimme oplossingen zijn de nadelige effecten van klimaat-verandering (zoals wateroverlast en hittestress) zo minimaal mogelijk merkbaar. De nadelige effecten die er zijn, zullen we accepteren. In Drimmelen heb je droge voeten en een koel hoofd.'

Evaluatie wrp 2018 - 2022

Het oude WRP heeft zijn doel gediend:

- richtinggevend voor maatregelen.
- een handig naslagwerk voor beleidsvragen en toetsing.

Speerpunten/aandachtspunten afgelopen periode:

- Klimaatadaptatie belangrijk speerpunt geweest.
- Veel aandacht naar de (destijds) nieuwe ambitie van bui 09 (30mm/u).
- Planning geschoven en gewisseld, mede gebaseerd op klimaatontwikkelingen en inspectieresultaten.
- Druk op de financiën, personeel (5 fte ipv 6).
- Invloed van participatie en integraliteit.

Evaluatie wrp 2018 - 2022

In planperiode is het volgende gerealiseerd:

- Beheer en onderhoud conform planning (regulier) uitgevoerd
- Riool vervanging: gemiddeld 2,9 km per jaar
- Streven naar werken conform hoofdstructuur regenwater
- Toename areaal ± 5% toename (inclusief nieuwbouwplannen)
- Grondwatermeetnet gerealiseerd (42 meetpunten)
- Participatie in WE4Climate
- Verloop voorziening: eenmalige inzet van € 800.000 (2022) voor verlaging heffing
- Inzet op groei personele middelen (coalitieakkoord)

Toekomst; visie en ambitie

Door uitvoering te blijven geven aan de vastgestelde ambitiematrix uit het vorige WRP werken wij aan een duurzaam, veilig, gezond en toekomstbestendig (grond)water- en rioleringssysteem. Dit is voor de lange termijn

- Afvalwater: Inzamelen en transporteren van het afvalwater tegen de laagst maatschappelijke kosten.
- Hemelwater: Minder verharden, afkoppelen naar infiltratie- of groenvoorziening, afkoppelen naar oppervlaktewater.
- Grondwater: Overnamepunten bij grondwateroverlast.
- Opp.water: Het watersysteem biedt voldoende veiligheid tegen hoogwater.
- Bedrijfsvoering: Integrale en duurzame benadering van de afvalwaterketen en (grond)watersysteem.

Aanwezige voorzieningen

- Aansluiting: 12.500 stuks
- Vrijverval riool: 160 km
- Overstorten: 28 stuks
- BBB: 8 stuks
- Pompunits: 256 stuks
- Grote gemalen: 42 stuks
- Drukriolering: 43 km
- Kolken: 10.870 stuks
- Peilbuizen: 42 stuks

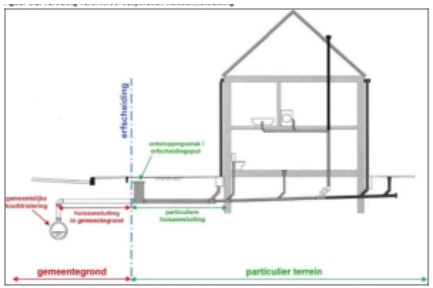

Strategie/maatregelen riolering

Beschrijving van het functioneren van de objecten en maatregelen en werkzaamheden om invulling te geven aan de missie, visie en doelen. In essentie hoe het beheer en onderhoud is vormgegeven voor de komende 5 jaar.

Speerpunten beheer en onderhoud van de objecten:

- Revisie en databeheer versterken en structureel capaciteit daarvoor inplannen.
- Concretiseren overnamepunten met waterschap Brabantse Delta.
- Voortzetten bestaand, regulier onderhoudsprogramma.

Speerpunten ten aanzien van de bewoners:

- Opstellen van een rioolaansluitverordening.
- Snel oplossen klachten en storingen.
- Rekening houden met voldoende doorlooptijd en menskracht tbv participatie.

Strategie - klimaatadaptatie

Deltaplan Ruimtelijk Adaptatie:

- Wateroverlast
- Waterveiligheid
- Droogtestress
- Hittestress

We zetten in op:

- Infiltreren (daar waar het kan),
- Tijdelijk vasthouden van water in het eigen gebied,
- Creëren van waterberging,
- Vergroening,
- Beperken van verharding,
- Klimaatadaptief bouwen,
- Acceptatie van water op straat.

Strategie – klimaatambities

In navolging van de (afval)waterambities zijn de klimaatambities opgenomen:

wateroverlast:	midden = anticiperend planmatig werken ter voorkoming van risico's
Hittestress:	hoog = toekomstgericht. Over lange termijn doelen op duurzame wijzen invullen
Droogtestress:	midden
Waterveiligheid:	midden

Klimaatadaptieve organisatie: midden

Deze zijn gemiddeld iets hoger dan de (afval)waterambities uit het vorige WRP.

Beleid hemelwaterzorgplicht

De hemelwaterzorgplicht houdt in het doelmatig inzamelen en verwerken van afvloeiend hemelwater.

Het verwerken doen we doormiddel van:

- Bergen, transporteren (afvoeren), infiltreren (vasthouden) of lozen op oppervlaktewater, afvoeren naar RWZI.
- Met als belangrijkste doel het voorkomen van besmetting of ziekte en waterschade. Waterhinder en wateroverlast kunnen dan nog zeker optreden (water – op –straat).

Speerpunten hemelwater

In de komende planperiode zijn daarom de speerpunten voor klimaatadaptatie(hemelwaterzorgplicht):

- Invulling geven aan de klimaatdoelstellingen uit de ambitiematrix klimaatadaptatie (onder andere middels de uitvoeringsagenda).
- Klimaatbestendige inrichting van de openbare ruimte en het zoveel als mogelijk voorkomen van wateroverlast en waterschade.
- Eigen verantwoordelijkheid en mogelijkheden op eigen terrein onder de aandacht brengen van bewoners en particuliere perceeleigenaren.
- Interne en externe afstemming rondom maatregelen en projecten om zoveel als mogelijk werk met werk te maken.

Planvorming

Om inzicht te hebben in de staat en functioneren van het rioolsysteem voeren we de volgende werkzaamheden uit:

- Inspectie (vastgelegd in strategie/maatwerken riolering),
- berekening,
- meten en monitoren.

Speepunten onderzoek en planning:

- Voortzetten kern- en wijkgerichte aanpak reiniging en inspectie.
- Meer actieve analyse en interpretatie van alle verzamelde gegevens uit de hoofdpost

Analyseren, afwegen of afkoppelen economisch aantrekkelijk is, werk met werk maken (DPRA) geeft een vervangingsplanning.

Vervangingsplanning

De vervangingsplanning is input geweest voor de investeringsprognose bij de behandeling van de begroting 2023.

Momenteel wordt er gebogen over een subsidie bijdrage vanuit de provincie voor de hemelwatersnelweg. Dit is de grootste investering.

Speerpunten vervangingsplanning:

- Een realistische en doelmatige vervangingsplanning, gebaseerd op actuele eenheidsprijzen. Concreet uitgewerkt voor de komende planperiode.
- Gericht bouwen aan de hoofdstructuur, met name ten aanzien van de regenwaterriolering, om zoveel mogelijk toekomstbestendig te zijn.

De vervangingsplanning zoals hij bekend is

Investeringsprognose thema 4: water			2023	2024	2025	2026	2027	2028
nr.	omschrijving							
4.1	Maatregelen Made hoog (voormalig kern Made -Stationsstraat, Patronaatstraat, Lucia Eijkenstraat, Plukmadestraat, Wilgenstraat, Kerkstraat, 3 retentie voorzieningen): voorbereiding		€ 50.000	€ 50.000				
	Maatregelen Made hoog (voormalig kern Made -Stationsstraat, Patronaatstraat, Lucia Eijkenstraat, Plukmadestraat, Wilgenstraat, Kerkstraat, 3 retentie voorzieningen): maatregelen				€ 946.138	€ 946.138	€ 946.138	
	Maatregelen Made hoog (voormalig kern Made -Stationsstraat, Patronaatstraat, Lucia Eijkenstraat, Plukmadestraat, Wilgenstraat, Kerkstraat, 3 retentie voorzieningen): ambitieniveau				€ 155.400	€ 155.400	€ 155.400	
4.2	Maatregelen kern Made (Schoolstraat en Dreef): vervanging			€ 377.000	€ 377.000			
	Maatregelen kern Made (Schoolstraat en Dreef): ambitieniveau			€ 17.100	€ 17.100			
4.3	Maatregelen kern Made (de Gijster)		€ 415.000					
4.4	Maatregelen kern Made (Meidoornlaan / Hoefkenstraat)		€ 857.808					
4.5	Maatregelen kern Wagenberg (Gomarusstraat e.o.)		€ 743.000					
4.6	Maatregelen kern Made (Fresia- / Geraniumstraat e.o.): voorbereiding		€ 100.000					
	Maatregelen kern Made: uitvoering (Fresia- / Geraniumstraat e.o.): vervanging			€ 1.175.600	€ 1.175.600			
	Maatregelen kern Made: uitvoering (Fresia- / Geraniumstraat e.o.): ambitieniveau			€ 97.050	€ 97.050			
4.7	Maatregelen kern Hooge Zwaluwe (overstort / Zwaluwseweg)						€ 440.858	
4.8	Maatregelen kern Hooge Zwaluwe(onder langs dijken): voorbereiding						€ 100.000	
	Maatregelen kern Hooge Zwaluwe(onder langs dijken / Spoorstr.): uitvoering						€ 1.641.214	
4.9	Maatregelen kern Terheijden (tracé A studie / gemaalcapaciteit / Ravendal)			€ 98.560				
4.10	Maatregelen kern Drimmelen (overstort Amer / Kuipershoek)					€ 752.640		
4.11	Rioolontstopper			€ 70.000				
4.12	Maatregelen kern Made (Den Deel)							€ 185.472
4.13	Realiseren overstort Vierendeelstraat incl toevoerleiding door Pr.polderstraat: ambitieniveau				€ 430.000			
4.14	Vervanging Riolering Kruisstraat Lage Zwaluwe					€ 492.000		
4.15	Vervanging Riolering Spoorstraat Hooge Zwaluwe							€ 140.000
4.16	Vervanging Riolering Omloop, Schoutenstraat, baroniestraat, Nassaustraat Terheijden							€ 1.685.000
4.17	Vervanging Riolering Adelstraat Made							€ 83.664
	Totaal thema 4: water		**€ 2.165.808**	**€ 1.885.310**	**€ 3.198.288**	**€ 2.346.178**	**€ 3.283.610**	**€ 2.094.136**

Riolering buitengebied

Een klein hoofdstuk echter gezien de hoeveelheid pompen en persriolering toch even de aandacht.

Persriolering of iba is in het verleden gemaakt op basis de richtlijnen van de provincie. Wel of geen drukriolering is afhankelijk van de afstand tot het hoofdriool.

Speerpunt riolering buitengebied:

- Afspraken maken met waterschap Brabantse Delta om te komen tot overdracht van het beheer en onderhoud van de IBA’s.

Beleid grondwater

Het beleid met betrekking tot de grondwateroverlast en – onderlast vat zich samen in:

- De gemeente treft maatregelen om nadelige gevolgen van de grondwaterstand te beperken of voorkomen.
- De perceeleigenaar is zelf verantwoordelijk voor het voorkomen van schade of overlast bij hoge of lage grondwaterstanden.
- De gemeente heeft geen plicht het grondwaterpeil op een vastgesteld peil te houden.
- De grondwaterstand monitoren wij met behulp van ons grondwatermeetnet.

Beleid oppervlaktewater

Allereerst is de nauwe samenwerking met het waterschap als kwaliteits- en kwantiteitsbeheerder hier erg belangrijk.

Watervoerende sloten noemen we A-watergangen, de overige B of C. A-watergangen zijn in de regel in beheer en onderhoud bij het waterschap en de B en C bij de aanliggende perceeleigenaar.

Voor belangrijke waterpartijen (in de gemeente Gat van den Ham en Breede Vaart) heeft de gemeente vanuit de (Europees) KaderRichtlijn Water [KRW] een verplichting bijdrage om eventueel negatieve invloeden van lozingen te beperken.

Middelen en kostendekking

Personele middelen noodzakelijk voor uitvoering werkzaamheden

Benodigde inzet bepaald aan de hand van landelijke systematiek koepelorganisatie Rioned.

- Noodzakelijke capaciteit 6,4 fte
- Huidige capaciteit 5,4 fte

Opgevangen middels:

- Coalitieakkoord 0,5 fte klimaatadaptatie
- Coalitieakkoord 0,2 fte biodiversiteit
- Inhuur vanuit de markt

Middelen en kostendekking

Kosten rioleringszorg bestaan uit:

- Exploitatielasten (inclusief kapitaallasten).
- Investeringen.

Exploitatielasten stijgen beperkt:

- Toenemende complexiteit.
- Langere doorlooptijden (onder meer participatie).
- Toename kosten materialen enz.

Investeringen volgen vervangingsplanning, financieel volgend aan vastgestelde begroting 2023 (inclusief meerjarenperspectief).

Middelen en kostendekking

Baten volgen uit de rioolheffing

Rioolheffing is 100% kostendekkend

Systematiek van eigenarendeel (vastrecht) en variabel gedeelte (op basis van verbruik)

In het begin van de komende planperiode wordt het systeem van de rioolheffing en de bijhorende grondslag geëvalueerd. Afhankelijk van de resultaten daarvan kan gekozen worden voor een aanpassing van de systematiek.

Middelen en kostendekking

Voorziening

- Ingezet om tarief te egaliseren (tekorten en overschotten)
- Eenmalige verlaging (afgelopen planperiode) en temperen stijging (inzet ondersteding en overschotten). Dit conform de BBV-voorschriften.

Ambitie

- De klimaatambities worden gedekt uit het restant ambitiegelden van WRP 2018-2022 (lopend krediet). De personele uren zijn voorzien in de vacature klimaatadaptatie (coalitieakkoord).

Dank

- Dank u wel voor uw aandacht.
- Heeft u nog vragen?

